

Ֆինյն պէնիոնտէ, Բաթրիզլիք Պէրաթը Աւ-
լիսիոնտէ միւսնաթիւն անգլաւ վէ շէրայիթէ
թէվֆիդէն, պու տէֆա սուրէթը դաթիէ-
տէ իթլիաֆ վէ մուվապաաթը քիթեթար
հասըլ օլմուշ օլմասը իլէ, իշպու իթիլա-
ֆըն միւսլիթէնի օլտուղը էսասլարըն պէր
վէճըլ զիլր արզ ու պէնաննա իպթիտար
գըլընըրօ Ծէօլէ քի Բաթրիզլիք իտարէ-
սինտէն մագաստ, էրմէնի-Գաթթօլիք ճէ-
մասաթընն ըուհանի վէ տըննէվի ինթիւ
հաճաթը տախիլիլէսինի հուգուուզը Սալ-
լիանաթը Սէնիյէ վէ թարաֆը տէվէթ-
տէն մէն էլ գատիմ իհաւն պուրուսմըլ օ-
լան մուսաֆիլաթ տախիլէսինտէ, վէ էրմէ-
նի-Գաթթօլիք Գիլիսէսինի ագալիտի իլէ
ուսուլ վէ ատաթը գատիմէսինէ թէվֆի-
դէն, գալըլըմարսնտան իպարէթ օլուպ,
էրմէնի-Գաթթօլիք ճէմասաթընն պա Պէրա-
թը Ալի ըշիսի օլան Տէրիսաստէթ Բաթ-
րիլի վէ Կիլիկիա Կաթուղիկոսը լմէպաալը
տէվէթը Ալիյէտէն, վէ Բաթրիզլիկէ մէն-
ուսպ էրմէնի-Գաթթօլիք ըխդօրօսանիւ-
տան օլմագ իւզըրէ, Միւսէպլիսն վէ
Բուհպան ճէմիլէթի թարաֆընտան պիլ
իթթիթիֆազ, էսաթիս Սինօզ հանի Բիս-
գօրօսան հէլէթինէ իրալէ վէ պէհան օլը-
նաճագ պէշ զաթ միհաննտան հէլէթը
մէզգըլըթէն խարիճտէն պիլ կէօնա միւ-
տախէլէ վուգու պուլմագսըլըն ինթիլիսպ
օլտէնարագ, պա մահէր Պապը Ալիյէ արզ
վէ ինհա իլէ, Բաթրիզլիք Պէրաթը Ալի-
սինի իսթիտա գըլընմասը, վէ գալմանիյ-
նի տէվէթը վէ ուսուլը Գիլիսէ խիլաֆըն-
տա հարէքէթտէն տօլալը ալէնիին հիւքմ
թէլըթթիլիկ իթմիշ օլան հախօտ լմաթը
մուհաքէմէտէ պօլընան զէվաթըն Բաթ-
րիզլիկէ ինթիլիսպ օլընմասմաը, վէ Բաթ-
րիլիկէ քէշֆիլէթի ինթիլիսպը Բաքա հազ-
թիլէրի տախիլէ տախիլ օլտուուզ, լմա-
տիգի ըուհանիթ վէ Բաթրիլիկ Բալիլոււ
շէրէֆինէ նալիլիլէթի իլթիմտա օլտուու-
աը, վէ սուրէթը մասթուգտէ ինթի-
լիսպ օլընան Բաթրիզ, տէրնալ Գիւրսի-
սինէ գուուտ իլէ, ըսմը թագաւիսի իծրա
լընարագ, Շարգ Բաթրիզլիկ հայիյիթի
իլ մէն էլ գատիմ Գիւրսիսինէ ալիտ օլան
քիսաֆէլի հուգուուզ վէ իսթիլապաթը հա-
թիզ վէ քիսաթիլէն իսթիմալէ միւզթէտիլ
օլուպ, ֆաթաթ ճանիպը Պապը Ալիսին
էմըլ Ալիսի շէրէթուուուր պուրուսմա-
տըգճա, ըշիթ ճէմասթ զալմաթը իլէ ու-
մուրը ըշմիլէ ըուզթիլինէ մուպաշէթի իյ-
լէնէմէսի, վէ թալա մէրխասալարընա
կէլիննէ, մէրխասալըզ մուսթիլէթի միւս-
նալ օլան մահալ ըուհպան վէ ալմաթ թա-
րաֆընտան իւլը րաֆպ ինթիլիսպ իլէ, ի-
սթիլէրի Բաթրիզլիսանէ պիլիթիլէրէք,
էկէր մէրխասա թայիլին օլտէնաճագ զաթ
քիսգօրօս օլաճագ իսէ, Սինօզ հէլէթի իլէ
պէրապէր սուրէթը միւսլաթիլէտէ թաշ-
տիս օլընմագ իւզըրէ, իլէրինտէն պիլիլին
Պապը Ալիյէ արզ վէ ինհա գըլընմասը,
վէ լմէպաալը տէվէթը Ալիյէտէն օլմա-
տան, վէ Բաթրիզ հազգընտա պալէտտէ
մուսպին շէրայիթի ապիլըթի հայիզ պու-
լընմախան ըուհպան՝ թալա մէրխասա,
մէրխասա թայիլին օլտէնանաճագը կիլպի,
էրխասալարտան պիլիլին գալմանիլին
տէվէթի խիլաֆընտա վէ սալիլ կէօնա ա-
ղըր թագսիլաթը, վէ հախօտ թաաթիլի
մէմուրիլէթիլի միւսթէլլիմ սալիլ հալ վէ
հարէքէթի վուգուլնտէ, քէշֆիլէթ՝ Բու-
հանի վէ հախօտէ մէճիլիլնտէ պատէթ
թէտգիլը, իճապընն Բաթրիզ մարիֆէթի
իլէ իծրա օլտէնմաը, վէ էմվալ վէ էմ-
վաը միլիյէ տախիլ գալմանիլին տէվէթի
վէ ուսուլը գատիմէսինէ թէվֆիդէն ի-
տարէ օլտուուպ ուսուլմ ճէմասալըն իսնէ-
սի իլէ վիճուտէ կէվիլ վէ հախօտ էֆ-
րատը ճէմասալ թարաֆընտան թէպէրիլը-
քէն մէմասալ վէ հախօտ Բաթրիզլիկէ
իտա օլտէնմաը օլան պիլիլէլէ էմվալ վէ
էմվալ իտարէսի, միւսթիլիլնտէն պիլ շախ-
սա իհալէ գըլընմաը օլտա պիլէ, էմվալը
ճէմասալտան մասաուուտ օլաճաղընտան,
էրպապը խալաթըն նիլէթ վէ մագսէտի

խիւլափնտա հարէքէթ օրունմամաք չար-
թընըն թահթը թէֆթիլ Վէ թէէմինտէ
պուլուճորըրլմասը, Վէհասըլ չայտ ու-
սուլ Վէ քավարտի մէլլուհէնին իխլալընը
միւսթէլգիմ պիր հնալ ու հարէքէթ վու-
գու պուլաճաք օլուր իսէ, իպթիտա Բաթ-
րիէն միւրաճապթ օլունուպ, Բաթրիք մա-
րիթէթի իւէ հալը մէսէնէ օլունամասըըը
սուրէթէն, Սինոք հէլէթի Բաթրիք թա-
րափընտան իճթիմա իթտիրլէրէք, մէսէ-
լէնին մահիլէթ Վէ հագիրգաթընա տաիր
վէթընէկի իւամ իւզէրինէ, Մէճլիսի իտա-
րէ թարափընտան ինտէլ իճապ, ուսուլ Վէ
քավայարի մէգքլիւրէնին մուհափաղաար
լիին լազըմ կէլէն թէշէպպիւսաթմ իպթի-
տար օլունմասը իուստուլաբը պիլ իթթի
հատ քարարաշաըըրլմը օլտուղընտան,
պու սուրէթլէ, պուհնա սէնէլէրտէն պէ-
րու պէյն էլ ճէմաաթի տէվամ իթմէքտէ օ-
լուն իթթիւսաֆէ սալէյի մէրաթմվայէյի
Հազըթիթ Բաարշահրտէ օրլմատան քալդ-
մըշ օլտըղընըն արգու պիւննինա իպթի-
տար գըրընը, օլ պապտէ :

Մհոհր
ԷՐՄԵՆԻ-ԳԱՅՕԼԻԷ ԲԱՅՈՒԿԻ
ՎԷ ԿԻԼԿԿԻԱ ԿԱՅՈՂԴԻՈՍՈՇ
ՍՏԵՓԱՆ ԳԵՏՐՈՍ ԱԶԱՐԵԱՆ
(Տէ՛վամի)
(Իւրոյն թաղարիբին էրմէնիմէն թէրեմէմէ-
սինին զազէթամըզա նազէէ լիւզուժ կէօր-
մէնիք) :

Ա.ԶԳ.ԱՅԻՆ

Ա. ՅԱԿՈԲ ԽԱՍԹԱՆԵՍԻ

Համագրգեաց մէքթէպինտէն ստերա սըրա Ս. Յակոբ խասթախանէսին կէտոն Մալիւմ օլտըղը վէճնէ, մէգըբըր խասթախանէ ագարաթլընըն վէրկիտէն միւթէ-րաքըբիւմ իւչ պին շու գատար լիբա պօրճու օլուպ, հիւքիւմէթ՝ պուռնն սիւթի սէնէսինէ մահաուպ օլմագ իւզըթ պին շու գատար ագչէ իսթէտիկի վէ տահա վվէլէթի սէնէլէր վէրկիտին, 100տէ 10 իթլպարըպ թէչվիյէսինի թալէպ իթմի-կի, վէ պուշտըրտան խասթախանէ ի-սարթէթ՝ պիւր միգտար նագա թէնտիյէ իթմիշ, վէ հիւքիւմէթ տէ՝ միւթէպագըրը իչին, ագարաթը մէգըբըրէտէն պիւր գա-չընըն իճարընը թահթը հաճգա ալմըլ օլ-տըղը հալտէ, զէմալը թէչ սսիւֆէ խապէր պալըղըմըզա կէօրէ, չըգան բազար կիւ-նիւ, մալիյէ թահթալարընտան պիւր գաչը՝ խասթախանէյէ կիտէէք, պուռնն իթի գասաաթըն մէօնիւրլէմիշ, հաթթա պու գասաալարը օրատան գալըրմագ իւզ-րէ միլլէթ մուլթմարը արաթըմըլ իս-տէ կէօրիւնիւր քի մուլթմար պուլունա-մատըղընտան վէ վագըթ կէչիւպ, օ կիւնիւ Արիֆէ օլտըղընտան, գասաալարըն գալտը-րըմագը Կէրի գալմըլ աըր, Դասալար-տան պիւրինտէ, խասթախանէտէթի պիչա-րէ խասթա, մէճնուր վէ ինթիխարալըն կիւնիւք իեաչէսի իչին պիւր միգտար ագ-չէ վէ տիւրիւրնիւթ՝ խասթախանէ տէ գա-լըրմագընըն բորա, սաաթ վէ էմալլ պագը էմանէթէրի պուլունմագաա իսիյ

Շուռ հասկոտ, տիմէք չմամազգաւաց մէք
 թէպի վազաւայր միւ թէշտիւֆէսին իբիւն
 ճի պիր մուամէշէսի գարշարսնտա պուրու
 նուեօրըզ, Լաքին պու՝ օնտան տահա զի
 եատէ ածնտոմազ, տահա զիեատէ տէշէշ
 պախշ պիր հաւ տըր, Պիւշ, հիշ պիր վազաւ
 իտաբէրի մէշնութատան պէօլլէ մուամէշ
 վէ թէտպիրէր պէքլէնէմէյիզ, վէ մէմու
 իտէմէյիզ, պուստա, հէր հաւտէ պազը մէ
 մուրլարն սուի թէրթիպ վէ թէշէպ
 պիւսիւնտէն պաշգա պիր շէս կէօրէմէյիզ
 Մալիւմ տաւր քի, խասթախանէ ազարա
 թընը մարտաւոր, շուռն պուսնը քէսէ
 սինէ կիրէմէշ, օ ազարա՝ անազա մուս
 թաճիյն վէ ֆուգարանն իաշէօր իշին
 քի, պու կիւն, միլլէթ, հիւքիւմէթ օւլա
 պէսէմէյիշ, գպիւրման մնգպուր արուի

մէնի-զ աթօլիք խառնի ախանէսի, քահաճիքէի խառնի ախանէսի կիպի, աշվէթին, ու մոււ միլլէթի Օսմանիլէնի խառնի ախանէսի աշմէք տիրւ Պիտանէ ալէհի պիղճէ, զաթլէն պու ետլաա էմլաք վէ ագարտան վէրկի ալմադտան պիր կիւն սարփը նազար խալիճէնի մէմուլ խէ տէ, լաքը պոճ կիւն, իշպու էմլաքը վէրկի ին միւլէթիք օլմասը, հէր նէ էսպպաա մէպունի ճայիլք կէօրիւլսէ պլիւն, հիշ օլմազսա սլէլ ումոււմէֆորատըն ագար վէ էմլաքըննա խալիլն մուառլէն պուռնլար հազզընաա ինէմլիլք խալիմէի տիր Օրատաքիֆորադարանըն, միւհիմաճիյիլն նաֆուդաքը, գայլըմաքը նազարը տիգզաթտան ալլա տուր օլմաքըն տոր Փատա գալանմիւլ վէ իշիլտէքի բարաթըն Գուառնիսթր ին խալիլն, զէվալլը խաաթլար, մէննուռլար, նէ հէյնէնէլքըր, նէ իշնէնէլքըր, էվլէթ, ինէքար իտէրիլք, հիշ պիր վադըլի հիւքըլմէթին շէֆադաթ ու մէրհամմէթինա տէն պու հալ պէլլէնէմէլք. հիւքըլմէթին, քանուռն վէ նիլգաւր հէր նէ օլաա, խաաթախանէլքըր, պիմարխանէլէր հազզընաա մէրհամմէթ ու շէֆադաթըն տիրիլք ինմէնէնէլլէն իլպնէն, վէ պու մուառլէն, եա պիր առի շիւլէհհիւլանի վէ եախսու պալլը մէմուլարըն սուր հարէքէթինտէն պալլա պիր շէյն աթի խալիլէմէլք:

[illegible]

Պայրամ ^{հա} միւնստիպէթըյէ Կ-Ռաթ
ըիզ էֆ. հազըէթլէրի, ըէֆազաթընտ
Ռաթըրիզխանէփիզ գարու զէհասը Գեր
Կէտիկեան Յովհաննէս Թ. Մ. Վ. ուսը
ղը հալտէ, բազար իրթէսի կիւնիւ մա
պէյնը Հիւմահուճա աղիւթ իթմիշ վ
ընամը թէպրիքի իյֆա իւլէմիշ տրի
Կ-Ռաթըրիզ էֆ. հազըէթլէրի, սիկէ
ըուէսասյը ըուհանիէ իլէ պրիթտէ հու
զուըը հազըէթը Ռատիւհայէ գապտ
պույրուլտըզլարընտա, ըուժ ըաթրիկ
էֆ. հազըէթլէրի՝ զէնտիս լլէ տիկէ
ըուէսասյը ըուհանի նամընա իրաւ իյն
տիկէ պրի տրիւղէթլէպրիքիէ իլէ, հա
սիեմիթ ոստաղաթ թէգարանէլէրիսի
հար, վէ Զաթը Եէրիեհարիլէրի իյն ոսա

տէՅՍ ու խնամատիր հասարակ լինեալներն իրեն-
միշտ տիր, Զաթը հապրելով Բառսիւհանի,
ուսմամբ բուհասայը բուհանիէնէ պէկանը
լինէնքքիւր վէ լինպաուարընա սէլար Շա-
հանէլէրնի թէլպլիւ իւնէմէլէրնի իրատն
պուհուրմըլլար սըր, Պատէհու Կ-Բաթրի-
կի միւլարիւնէյ՝ մապէնը Հիւմանուն էր-
քեհանընը, վէլիի անա հազրէթլէրնի, սատա-
լազամ բաշայը, Ական վէ Մէպուսան բէ-
լիւլէրնի, սատըր սապըգ Հիւրի վէ Յէ-
րաւ բաշայարը, շէյի իւլ Իսլամ, աալլէ,
աախիւնի, հարպին վէ պահնը նազըրլա-
րընը վէ միւսխէլարպըրնը, Իրան սէֆի-
րնի վէ մէղահիպ միւստրիւնի գիւհարելթ
վէ թէպըրգ իթմիւլէր տիր:

* * Տիւն Կ-Բաթրիգ էֆ. հազրէիմ լեր/ Գատըքէօյիւնտէ Ան. Յղուկիւն մայրա- ւոյտէրինին մէքէիւլինի վէ քիլիսէյի զի- ւարէիմ իվմիշ տիր :

✱ Բազար կրեւիւ, Ս. Աստուածածին Աթոռանիստ քրիստոնեո՛ղ, մըթէմէֆիթէ Տրկին Կատարինէ Զամառեանքն խախրա-հաթը ռուհը իշին, Պրոսա մէրիտաաը Արհ, Յարութիւնն Եգպ. Ճամմէնոն մարի-թէթիթլէ մութանթան սուրթմա՛, Զոյն-ւուր Պատարաք թագապա խախրիշ վէ պա-տէնու Շողեհանդստեան Պաշտօն ինրա օ-լլնմը սըր, Իշպու ալինի բուհանիա՛ն Կ-Բաթրիգ էֆ. հաղըթէթլէրի, Արհ, Մատ-թէնու Եգպ. Սիսիան, պաղը ըհապիշն, մըթէմէֆէթիշիւրն պաղը ագրապաաը, էգ-ճրաւէ Գրիգոր էֆ. Հալէպլեան, Փրկիւ-պետեան էֆ. Եղիւ էֆ. Հալէպլեան վէ բէգ-չօգ մըթէպէթան վէ Թա Իրեսաըը հաղըր պուլլնմըղաը սըր, Դիլլիտէնին պէօյիք խորանը սեհա՛ն էօրթիւլէր ին՝ մաթէմ-նաք հալաէ թէթրիպ իտիթիշ վէ հաթի-ղէլըր հաղըթլէր սըր, Ալինի բուհանիտէն ստիպա, մըթէմէֆէթիշիւրն ագրապաաը ին՝ պուլլ աղըպա, Կաթոլիկոսարանըն սաղ-նընա չըգարաք, պէհանը ըհամ թաաղի-թէթ խախրիշ սըր :

* Ս. Յովհանն Ոսկեբերան քրիստո-
 սի իւլէ Ս. Յակոբ խառնախառն Կիւսիսի միւ-
 թնաբարձի օւղաբարձը Պէշդընտա ձառ-
 տէի քէպիտան վազը արտա իւզէրիսան ին-
 շաւը մուգարբէր օւսան Ալլահվերտի աղաբ-
 իրմաննըն իմմէլ ինշաւթը, պիւր գէման-
 տան պէրու քէմալը կէրմի իւլէ իւրի կէ-
 թիւրիւթման օւլա, հաւալարեն միւ-
 սաստաթէլի կիլիմէսի տէ, պու խոտաթիւ-
 պէօթիւք եարտում իթմէքտէ տիրւ—Բազար-
 իրթէսի կիւսիւ Ս. Յովհանն Ոսկեբերան
 քրիստոսի Միծածողութեանպիսի Դիւթ,
 Յովսէփ Ծ. Վ. Ռոքոսեան թարգմանողան
 տիկէր ռէհպիլիյն վէ պազը գէվաթը
 միւթնպէրէ հազըր օւղաբարձը հալտէ
 վազը հասա ռէսմի ինճա խալիմիշ տիր
 եազաթըրմըզ վէնճիլ, պու աղաթըմանըն
 1911 սէնթօս սեպտ. 11/14իւնէ գաստա
 թնամիլլէլ լոթիլմա պուրվիշ օւլաբազ թնա-
 լիւ իւրիթնէկի՝ գալֆաթը Դարաբազը ճֆ
 թարգմանողան թնահիւս խալիմիշ տիր

* * Առանալը պարզ էրմէնի մասպոս-
լարն իսիմէրի ճէտպէի, ճոմա իրիմէ
կիւնիւ խաքիւրը Շահանէէ թագաւոր օ-
լընարագ, մագնարը ափի օլմըլար տըր
Մէրզումանն ալը վէրիմէսի ինն, աէր
հալ քէթիլիթ թէշկրափա Տօխիլէն նէ
զարթթիւնիս պոսիւտըլարը մահէլլը
պարիսիւմէն սիր:

* Էրմանի միլլեթտալարը մըզըն «Ազատական» ֆըրզաաը՝ բազար ազլամը Պէշտըլընտա Արհեստանոցտա թորանարագ բաթրիկին իսթիֆասընըն Երեսիփ. Ժողով մաս զարը մէլըռա պիր սուրէթէտէ գապիթ իտիլմիշ օլմաստա գարը բըրօթէսմա ին միշ, վէ բազար իրթիւս կիւնիւ. պիր հէ յէթը մալսուսէ միւսլարիլէյնին Գատըթէ յիւնտէ վազը խանթիւնէ կիտընէք, քէն տիսինէ «Ազատական» ֆըրզասընըն ին վէճճիւնթարըն պէնան ինէլմիշ տիր. Ա. գատամարտըն գալլիւնէ, բաթրիկին Է. հինտէ հնալիճէ պէօյնք պիր մէլանընէ ֆըթար մէվճուա տըրւ— Տիկէր թարաֆտաըրիվայթիթէ կէօթէ, Դուրեան Սըբազան միլլէթիւն միւսթիւնիֆ ֆըրզալարը միես նըստա էսասի պիր իթթիֆագ վէ իթիլա հինտը օլմատըզէ, իոթթիֆասընը կէրիւ ա մայանազ իսթիլ :

8042. ԹՕԼԱՅԵՐԵ